

Vallekilde nytårsdag 1898.

Kære Sanne!

Glædeligt nytår! Jeg hører at "Føringur" ligger i København og snart skal sejle hjem til Færøerne, og derfor vil jeg have en lille hilsen med; Kristian skriver nok også og ligeledes Sunneva, det er fra hende, jeg har hørt, at "Føringur" er i København. Tak for julehilsenen, kære Sanne, og brevet; det gør mig ondt, at Du har været syg, og jeg vil ønske, Du må være bleven helt rask igen; unge piger i Din alder skulde helst være helt raske og glade. Du kan tro, at Kristian er pæn med det ny tøj på, det klæder ham så godt, han er en sød og en god dreng. Hils Din fader, at jeg betaler så Kristian pengene for fjereren; det var 16 # (pund) jeg fik til 90 ø. pundet, det blev 14,40 og dertil kommer så porto 64 ø., tilsammen 15,04, som han altså skal få hos mig; de 8 kr. har han fået, og resten skal han snart få. Ikke skal I tro, at han spilder noget til unytte, han passer på, hvad han har, men noget er han jo nødt til at bruge både til vask og mange andre ting, som man ikke rigtig kan beregne i forvejen. Endnu har han ingen plads fået, men jeg håber, inden "Laura" går, at vi ved en plads til ham; Povl Hansen vil nok være ham behjælpelig med at søge.

Jeg håber, I har haft en god jul deroppe, kære Sanne, Du kan ikke tænke Dig, hvor vejret har været dejligt her særlig i dag, solen har skinnet, som om det var om foråret; bare vi nu ikke har det værste tilbage: "Dagene længes og vinteren strænges", ved Du nok.

Jeg skal hilse Dig fra Elinborg, hun har været her siden tredje juledag, og hun bliver nok lidt endnu, da ferien er temmelig lang for studenterne; men hun har sine bøger med herude for ikke at forsømme noget.

Jeg fik brev fra Sanne fra Amerika før jul, nu håber jeg også, hendes moder har fået brev. De var lykkelig og vel komne derover, og Sanne havde fået plads hos en dansk familie, og hun syntes, at hun havde det rigtig godt. Til jul ventede de Maries kæreste til Chicago.

Hils nu alle derhjemme så mange gange og ønsk dem godt og glædeligt nytår.

Lev Du så vel, min kære Sanne!

Mange kærlige hilsener

fra

Din

Bette fester.

Vallekilde, d. 11te Januar 1898

Kære Sanne!

Nu skal "Laura" snart til Færøerne den første rejse i dette år; jeg håber den må komme derover i en god stund, og at I alle må leve vel derhjemme. Du kan tro, at Ki længes efter at høre fra Eder; der hengår ikke en dag, uden at han taler om hjemmet og længes efter, at det skib skal komme tilbage der gik op til Island og Færøerne før jul. På Lørdag er det jo hans fødselsdag, jeg har bedet Hans, herover om Søndagen, hvis vejret bliver godt; det kan være en lille fornøjelse for Kristian. Endnu har han ikke fået alle pengene for fjereren, men han har heller ikke savnet dem; han skal snart få dem. Jeg tænker stadig på plads til ham, men endnu er der ikke blevet noget afgjort; jeg håber han skal kunne få en plads ude på landet, det var bedre for ham end at rejse til København; der har han ingen at holde sig til. Nu håber jeg Du er bleven rask igen, kære Sanne, Du må se til at komme Dig; spaser dygtig i frisk luft, hvis I har så godt vejr hjemme på Færøerne, som vi har her, da er det en fornøjelse at komme ud. Solen skinner så dejlig, og man kan næsten ikke holde ud at lægge i kakkellovnen; tænk, at det er sådan her i Januar måned, da plejer der som oftest at være frost og sne. Din kæreste sendte mig sit billede i julen, så nu har jeg da en forestilling om, hvorledes han ser ud; han kommer måske herover en lille rejse engang i vinter, han har da talt om, at han vilde. Du har engang lovet mig et billede, magen til et Du sendte Sunneva, men det har jeg aldrig fået; har Du flere af de billeder, jeg synes de var så gode af Dig.

Du må hilse Din fader og sige, at jeg gør, hvad jeg kan for at være Kristian behjælpelig med at få plads, men jeg tror, bødkerprofessionen er en af de vanskeligste, hvad det angår at få plads i det mindste ude på landet; men jeg håber nok, det skal lykkes at få en plads til ham og også en, der er god.

Brevet skal indeni Kristians og nu kommer han efter det.

Lev vel! Hils alle kærligt!

Og Du selv hilses kærligst fra

Din

Bette fæster.

Vallekilde, d. 31te Januar 1898

Kære Simon!

Tak for brevene og billedet, Du sendte mig til jul, det er en skam, at det har varet så længe, inden jeg har fået sagt Dig tak for, at Du så venlig har tænkt på mig. Det går jo gerne sådan ”at tað í fyrst kemur í drag, kemur seinri í lag”. Det, Du spørger mig om, kan jeg desværre ikke give Dig nogen besked på: jeg kan ikke huske, hvilket år den nuværende ordning af skolevæsenet på Færøerne blev sat i kraft, om jeg ellers nogen sinde har vidst rigtig besked om det, jeg har vist ikke tænkt videre over det, den tid det blev ordnet, men der må jo være bleven vedtagen en lov i lagtinget angående skolevæsenet, og derom må Du kunne få besked af en eller anden på Færøerne, der har haft med de sager at gøre. Jeg er ked af, at jeg ikke kan give Dig besked. Ikke tror jeg, at Sandøpræsten og hans frue kan helt tilintetgøre den færøske nationalitet, og det er vel heller ikke deres mening et gøre det; jeg tror ikke, de er så slemme, som folk siger. Den smule skole, de holder for ungdommen på Sand, har vel ikke stort at betyde, og fra andre bygder kommer der vel ingen; jeg synes ikke, der var noget ondt i, om de kunde opdrage den unge slægt på Sandøen en lille smule, de trænger til det, så vist som nogen gør det. Sandøingerne har for mig altid stået som mere end almindelig rå, og jeg har altid syntes, at de var skrækkelige med deres drikfældighed og anden råhed, måske de er lidt bedre nu.

Jeg må give Dig ret i, at børneskolerne på Færøerne vistnok overhovede er meget tarvelige, men forholdene må også tages i betragtning; når en lærer skal undervise i tre eller fire bygder, og børnene altså kun får undervisning hver tredje eller fjerde uge, kan man ikke forlange ret meget, og så at undervisningen foregår på dansk, som børnene knap nok forstår, og læreren måske heller ikke er stiv i; det er ikke underligt, om der kun bliver små resultater, hvor undervisningen foregår så bagvendt. Måtte det lykkes Eder at få noget bedre i gang deroppe, da var det godt; kunde I lære den at føre et godt menneskeliv, da gjorde I en stor gerning; men I må gøre Eder klart i forvejen, at I får meget at kæmpe imod. Det bliver ingen dans på roser, det kan jeg forsikre Eder om, og det gælder så om at kunne stå fast og kæmpe sig frem mod ”vinden”; thi med bør får I ikke, det må I være forvissede om.

Det er ikke nyt, at Berghs brutalitet giver sig udslag på den måde; nu måtte det snart være på tiden at blive af med ham, han har længe nok ”regeret” deroppe; men han vil naturligvis ikke derfra, der er ingen andre, der vil have ham, så han bliver nok, til han dør af ælde. Men ikke tror jeg, det e til fremme for åndslivet deroppe, at han skal blive ved med at sidde på den plads og stænge for ny og friske kræfter. Det må være fornøjeligt at se en mand i Schrøders alder så ungdomsfrisk, det er et godt eksempel for de unge. Jeg har altid ønsket at jeg en gang kunde få lov at gøre er besøg i Askov, men det er aldrig lykkedes mig, og nu bliver jeg snart gammel.

Jeg skal hilse fra Kristian, jeg ved ikke, om han skriver denne gang. Han er en god dreng, det er det eneste, der endnu kan siges om ham, men han udvikler sig nok mere med tiden. Der er tale om, at han skal over til Jylland når skolen er forbi; han søger om plads på et bødkerværksted ved Mallings st.

Fra Sigrid skal jeg også hilse, hun vidste ikke om hun fik tid at skrive denne gang.

Hils nu Rasmus og Absalon mange gange og lev så rigtig vel!

Kærlig hilsen fra Din hengivne
Bette faster.

”Føringatiðindi” skal jeg sende næste gang, jeg skriver.

Kan Du få sendt mig ”Antologien”, vil jeg gerne have den, da der er nogen her, der har lyst til at se den.

Nu har brevet ligget så længe og ventet på at Kristian skulde skrive, men denne gang blev der intet af.

Vallekilde, d. 26de Februar 1898.

Kære Sanne!

Tak for Dit kære brev og lommeværkløderne! Noget langt brev får Du ikke, da tiden er så knap, men jeg skal skrive igen med "Vesta", der går d. 5te. Vi fik først brevene i dag, og "Laura" skal allerede sejle igen på irdag. Jeg har skrevet til København om vævebøgerne, så de komme nok med "Laura". Ki var ikke i København til Fastelavnsgilde, han vilde heller blive herude, og jeg synes også, det var rigtig af ham, så sparede han sine penge; han kan komme derind en anden gang, når han selv har tjent sig noget. Nu skal han over til Jylland, han skal til en bødker i den samme by, hvor Ásgeir er i lære; jeg håber, de to blive gode kammerater. Simon var ikke i København, han har nok ikke så god tid at rejse fra Askov; jeg har ikke hørt noget om, at han og Rasmus skal til København; jeg troede, de skulde på højskolelærereens sommerkursus i Askov; sådan har jeg da forstået det. Simon skrev en gang, at han tænkte på at komme til Vallekilde, men endnu er det ikke blevet til noget.

Hils Johanne, og sig hende tak for brevet, jeg skal skrive til hende næste gang.

Tusind tak for billedet, det er lidt mørkt, men jeg tror, det ligner. Kristen í Geil forstår nok ikke rigtig at "retouchere", derfor blive billederne så mørke.

Lev så vel, kære Sanne!

Kærlig hilsen fra Din

Bette fæster.

Vallekilde, d. 2den Marts 1898.

Kære Sanne!

Jeg troede, at "Laura" skulde afsted d. 1ste, men det passede ikke, den skal ikke før end d. 5te, hører jeg, og "Vesta" anløber slet ikke Færøerne denne gang, så jeg var helt forkert underrettet.

Vævebøgerne har jeg skrevet om for længe siden, de komme med postoprævning. Hvorledes lever Du ellers, kære Sanne, og hvad tænker Du om den gerning, Din kæreste tænker på at tage op hjemme på Færøerne? Dig har han vel fortalt, hvad han tænker på, og så må Du også forberede Dig på at kunne være ham en god medhjælp, ikke sandt? Har han aldrig skrevet noget til dig om, at Du skulde til Danmark engang, det er så nødvendigt for Dig, at Du kommer ud og ser, hvorledes det går til på en højskole; I må så bestemme hvilken I synes bedst vilde passe, men på en skole må Du, kære Sanne, det kan ikke være andet. Det er noget siden, jeg hørte fra Simon nu, men hans tid er jo meget optagen, så jeg venter ikke brev så tit fra ham.

Det er sandt, jeg har lovet at sende en hilsen hjem til Færøerne fra en kone i Odense til Angelika, (jordemoder). Konen hedder Karoline Andersen og har lært sammen i København med Angelika; hendes søn er her på skolen i vinter, og han har, den gang han var hjemme i juleferien, fortalt sin moder, at jeg var fra Færøerne, og så kom han med hilsen fra sin moder og spurgte, om jeg kendte A., og om jeg så ikke vilde sende en hilsen til hende og sige, at hans moder længtes meget efter at høre fra hende; og den hilsen vil I så nok bringe hende; hun kommer måske en gang imellem hjem til Eder.

Nu, kære Sanne, ønsker jeg, at Du må have det rigtig godt!

Gud i vold!

Din

Bette faster.

Jeg må skrive til Dig det, der gør mig så gruelig ondt at høre; folk siger, at Du nu også er gået over til Baptismen, men jeg tror det ikke, førend Du selv siger mig det.

Vallekilde, d. 12te April 1898.

Kære Sanne!

Tak for Dit kære brev, ret langt var det jo ikke, men Du lover, at det skal blive længere næste gang, og det stoler jeg så på. Nu er Ki så rejst til Jylland, jeg tænker, han er ikke fri for at længes lidt, men han har det vist ellers meget godt; han skrev, at mesteren var meget flink og han kone også; hun har tilbudt at vaske hans tøj, og det synes jeg er meget flinkt af hende. I sin fritid har han så Asgeir at være sammen med; jeg er også glad for Asgeirs skyld, at Ki er kommet derover, han savnede så meget, at han ikke havde nogen rigtig kammerat derovre, så han er glad for Ki. En af lærerne her på skolen en kandidat Hansen talte jeg med, nu skolen var sluttet, han sagde, at Kristian var en af dem, han var kommen til at holde allermest af i vinter; jeg tror også, Kristian har udviklet sig meget, mens han har været her. Sine sengklæder lod han blive her, han havde ikke brug for dem derovre, så det var meningsløst at betale for at få dem derover. Han kommer her måske en vinter til, så kan de være her til den tid.

Nu lakker det mod Din fødselsdag, kære Sanne, når Du får dette brev, er den overstået, og så er Du fyldt 22 år. Lykke og velsignelse ønsker jeg Dig så i det ny år, Gud give, det må blive godt for Dig! Hvor mon det er, Du søger om at blive lærerinde? Ja, måtte det nu lykkes Dig at få pladsen, så tænker jeg nok, det vilde gå for Dig, når Du først kom i virksomhed. Det er længe siden, jeg har hørt fra Simon nu, han har det vel travlt, kan jeg tænke mig. Tak for billedet af de tre drenge, de er rigtig søde, Hjalmar og Mads har jeg aldrig set; jeg synes, at Hjalmar ligner Sunneva. Maries drenge er rigtig yndige. Nu skal Sunneva så til København, jeg håber, hun får det godt derinde; jeg har hørt så meget godt om de folk, hun skal til. Manden er en fætter til pastor Helveg herude, han hedder også Helveg, og konen er Birkedals datterdatter, så de er udsprungne af gode slægter. Jeg håber, Du fik vævebøgerne, kære Sanne, jeg skrev da efter dem i god tid; væver Du selv noget, eller er det Marie der bruger væven? Hun kan vel ikke så godt nu, hun har to små børn; men nu kan hun lære Johanne at væve, så hun kan bruge væven, når Du måske rejser. Hvis der bliver vævet tøj til Kristian en gang, så må I helst sende ham tøjet, så han kan få det syet hernede, ellers er jeg bange for, det ikke vil passe ham; han er vokset både i højden og drøjden, medens han har været her. Jeg skal hilse Dig fra Hans, han var her Langfredag; nu er han rejst til Holbæk, hvor han har fået plads på et maskinværksted; han vil helst være ved maskinarbejde, men der hvor han var i Svinninge, var der der kun så lidt af den slags arbejde.

Du skal ikke bryde dig om at gruble over, hvem der har sagt det, jeg skrev om sidste gang; jeg har har aldrig troet det, og nu taler vi ikke mere om det.

Det var tungt, at Andreas Restorff skulde gå bort på en så sørgelig måde, men engang må kræfterne jo slippe op, når de sådan blive misbrugte; ham havde Vor-Herre givet gode evner, men alt blev ødelagt ved den ene ulykkelige tilbøjelighed, som ikke blev bekæmpet i tiden.

Nu må Du hilse Din fader og alle de andre derhjemme rigtig mange gange kære Sanne!

Lev Du så vel og Gud i vold!

Mange kærlige hilsener fra Din hengivne

Bette faster.

Vallekilde, d. 7nde Maj 1898

Kære Simon!

Nu begyndte jeg næsten at tro, at Du havde glemmt mig, men endnu skænker Du mig dog en tanke, ser jeg; og tiden har vel optagen med arbejde og er det vel endnu, når Du allerede er begyndt på sommerkursuset. Jeg har desværre ingen fartplan at sende Dig denne gang, selv har jeg ingen ellers vilde jeg sendt den, men jeg skal skrive til København efter nogle, og skal jeg sende Dig en. Jeg kan imidlertid lade Dig vide, at "Vesta" afgår fra København 14de Maj og skal anløbe Thorshavn og Klaksvig. "Laura", som ventes til København 15de Maj, skal afgå igen fra København 29de Maj, så nu har jeg sagt Eder al den besked, jeg ved; og foreløbig er der vel heller ikke andet angående postforbindelsen med Færøerne.

Anthologien har jeg modtaget; det er kedeligt, at jeg ikke har kunnet samle nogen "gandasøgur" til Dig, men jeg ved ikke, hvorledes det er, det er ligesom det meste af den slags er gledet ud af min hukommelse; der er også noget gået igennem mit hoved de år, jeg har levet. Ved Du, at jeg i år kan holde mit jubilæum som højskoleelev, ja, nu er det 25 år siden, den første elev fra Færøerne rejste på højskole; mange er rejste senere, men de har nok ikke tænkt på den, der var foregangsmand; og på en måde kan jeg også sige, at det var min fortjeneste, at Færø amt blev optaget mellem de andre amter i kongeriget til at få understøttelse af Sorø akademis midler, og så afdøde pastor Jensen, ham var det der talte med kultusministeren om den sag, så hans minde skal bevares mellem alle dem fra Færøerne, der nyde godt af højskoleunderstøttelsen, men der er måske få, der en gang kender hans navn.

To Færinger er der kommen her til skolen foruden Sigrid, den ene er fra Sand og den anden fra Hvalbø, de er vist rigtig rare piger; jeg kender godt deres slægt derhjemme; men jeg synes nu, at en sommer er for lidt til et højskoleophold for Færinger, rejser de så hjem igen med det samme, er det ligesom det hele løber ud i sandet. Jeg tror, Sigrid vil få meget mere gavn af opholdet her i sommer, end hun havde forrige sommer.

Hvordan mon Sanne vil komme til at finde sig tilfreds i Fuglefjord, det er vist en meget trist bygd, men hun har jo sin gerning at varetage, og den vil vel optage den meste del af hendes tid; men jeg kan alligevel ikke lade være at tænke på, at det bliver trist for hende. Når man selv lever i så meget, må man jo tænke på dem, der åndelig talt, har det så småt og fattigt. Sanne skal vel herved til Danmark en gang, har Du ikke tænkt på at få hende herved, hun kan jo komme på Askov en sommer, eller måske en sommer her og en på Askov, det kunde være rart. Ja, ja, kommer tid kommer råd.

Kristian rejste til Jylland, da skolen sluttede her; han er hos en bødkermeister Christensen ved Malling station, og han skriver, at han har det godt. Rasmus har jo været i Malling, mon han kender noget til den mand?

Nu sender jeg de gamle "Føringatíðindi" med tak for lån, hvis Du har nogle nyere at låne mig, modtager jeg dem med tak. Hils nu Rasmus og Absalon mange gange, er de også på kursuset?

Og lev så vel, kære Simon og Gud i vold!

Kærlig hilsen fra Din hengivne

Bette faster.

Sigrid har jeg ikke set lige nu, men jeg ved da, at jeg skal bringe hilsen fra hende; hun har udviklet sig meget det år, hun har været her.

Vallekilde, d. 26de Maj 1898

Kære Simon!

Jeg har nu lige fået nogen fartplaner fra København, og hermed følger så en; ja, det er kedeligt, at "Laura" ikke skal til Færøerne denne gang, nu bliver det ikke førend ind i Juni, at der går post til Færøerne. Jeg har set i et blad, at Dr. Moltesen var bleven trolovet, men om at I havde fået understøttelse til kursus, vidste jeg intet; jeg ønsker Eder af hjertet til lykke, ja, jeg må sige, jeg glæder mig så inderligt over, at der er velsignelse over Eders forberedende arbejde, så bliver det også godt, når I skal begynde Eders gerning hjemme på Færøerne. Gud give det, at I må kunne gøre god gerning derhjemme, når tiden kommer. Hils Rasmus mange gange, når I kommer til København, venter jeg at se Eder herude; til næste år bliver Odsherredsbanen færdig, så får vi station i Hove, Rasmus ved, hvor det er, så får vi kun en 20 min. gang til stationen; det vil lette rejsen herud meget.

Jeg skal hilse fra Kristian, jeg har nylig haft brev fra ham, han har det godt, men jeg kan nok læse mellem linjerne, at han længes, og det er ikke så underligt, han er jo så ung.

Brevet bliver så ikke længere i dag, jeg vil gjerne have det med posten.

Hils T. Hansen og S. Sørensen og så til slut ønske om glædelig pinsefest til alle mine unge venner på Askov højskole.

Lev vel! Kærlig hilsen fra

Bette faster.

Har Du nogen "Føringatíðindi" at låne mig?

Vallekilde, d. 10de Juni 1898.

Kære Sanne!

Først må jeg ønske Dig til lykke med lærerindegerningen, Gud give det må gå Dig rigtig godt, det ønsker jeg Dig af mit ganske hjerte. Jeg har tit tænkt på, at det må blive trist for Dig at bo i Fuglefjord; jeg har altid haft en forestilling om, at Fuglefjord må være en meget trist bygd, men Du har jo Dit arbejde, og det kan nok lægge beslag på den meste del af Din tid. Bare nu børnene ikke må være altfor uskikkelige, thi så kan det blive strængt for Dig at holde dem i ave. I sommerferien rejser Du vel hjem til Thorshavn, det er da en oplivelse for Dig.

Nu er der ikke så mange derhjemme, men det er jo også godt, at I efterhånden kan komme ud og sørge for Eder selv; Ki får vel ikke så meget det første år at han helt kan undvære hjælp hjemmefra, men han skal jo også lære, så han kan ikke vente så megen løn straks, men det bliver nok bedre med tiden.

Jeg har ikke hørt fra Sunneva mere end en gang, siden hun kom i sin ny plads, men jeg tænker da, hun har det godt; de folk hun er hos har godt lov på sig af alle, der kender dem.

Fra Simon hører jeg en gang imellem, måske han og Rasmus komme her en gang i sommerferien, jeg længes efter at få ham at se, nu har jeg kendt ham så længe gennem breve.

Nu kan Du tro her er dejlig sommer, det er næsten blevet for varmt; i Maj havde vi sådan kulde og regnvejr næsten hver eneste dag, men nu er varmen kommen lige på en gang, og nu myldrer alting frem af jorden. Hvis Du var mig så nær, så skulde Du fået en køn blomsterkost, nu må jeg nøjes med at lægge nogen liljeconvaller i brevet, jeg håber, de vil bevare lidt af deres duft, skønt de skal gøre den lange rejse over havet.

Næste gang Du skriver må Du fortælle mig alt om, hvorledes det går Dig, i skolen og i alle måder, hvad det er for folk, Du bor hos og alt, hvad der vedrører Dig, det vil jeg så gerne høre om.

Simon og Rasmus Rasmussen har jo fået understøttelse til det etårige lærerkursus, der afholdes i København for lærere, det er jo udmærket for dem, det vil nok blive dem til stor gavn for deres fremtidige gerning; de er to fremadstræbende mennesker begge to, derfor kan man ikke andet end ønske dem alt godt. Rasmus har jeg altid så godt kunnet lide, og jeg har aldrig rigtig kunnet forstå, at Sanne Lützen foretrak Mourits for ham; ikke fordi jeg har noget mod Mourits, langt fra, men jeg synes, at Rasmus er et mere betydeligt menneske. Dette behøver Du nu ikke sige til nogen, at jeg har sagt. Jeg skal hilse Dig fra en pige fra Sandø, der er her på skolen i sommer, Anne Katrine "i Boide", hun plejede nok at bo hos Eder, når hun var i Thorshavn; hun lader til at synes godt om at være her, men hun vil endelig til København, når skolen er forbi, og det synes jeg ikke, hun skulde, det er sundere både åndelig og legemlig at opholde sig på landet, det er nu min mening. Den, der skal tjene i København, får ikke del i ret meget af det gode, der findes derinde, og de dårlige fornøjelser, som det vrimler af, er det bedst at holde sig fra, men de har desværre stor tiltrækningskraft for de fleste.

Jeg kan hilse Dig fra Hans, Thomas og han vare her i Søndags; Hans arbejder nu i Holbæk, og han bor hos Thomas og Eva, det er så rart for ham, så har han det lidt hjemligt; jeg tror også, de godt kan være tjent med at have ham, han stiller ingen fordringer, og han betaler 30 kr. om måneden. Det kan godt være, at Ki kommer her en gang i sommer, han vil gerne, hvis han kan få råd til det; det kniber med pengene for ham, det skind. Hvor meget skal Du nu have i løn, kære Sanne, jeg håber da, Du får en ordenlig løn, så Du kan lægge Dig lidt til bedste.

Så ønsker jeg Dig alt godt, min kære Sanne! Gud i vold! Mange kærlige hilsener fra Din Bette faster.

Jeg ved ikke, om jeg skal skrive pr. Thorshavn eller pr. Klaksvig på brevet, derfor lægger jeg det denne gange indeni Johannes; lad mig vide, hvorledes jeg skal skrive.

Vallekilde, d. 14de August 1898.

Kære Sanne!

Nu tænker jeg, Din ferie er forbi og Du er kommen igen til Fuglefjord; nu vil jeg ønske Dig, at Du må blive rigtig rask, ellers er det så trættende at skulle have et sådant arbejde, som Du nu har. Jeg har siddet og tænkt på, at det havde været morsomt, om Du havde været her i aften, ja, er det ikke underligt, at Simon har siddet her i Vallekilde, vi har talt meget sammen og begynder nu at blive rigtig kendt med hinanden. Jeg ved ikke, hvad han synes om os her, men jeg vil da håbe, han har fået et godt indtryk af Vallekilde i det hele. Du får ikke noget langt brev fra mig denne gang, kære Sanne, jeg har ikke så megen tid; her er nemlig kursus for lærere og lærerinder og ligeledes kursus for gymnastiklærerinder, det var morsomt, om Du en gang kunde være med til et sådant; det hører jo Din livsgerning til at se til at blive altid mere og mere dygtig til at udføre arbejdet imellem børnene. Simon har måske fortalt Dig lidt om, hvorledes det går til ved et sådant kursus, det er i mange måde helt fornøjeligt.

Kommer Du aldrig ind til Klaksvig, det er jo ikke så langt fra Fuglefjord; hvorledes går det med Mourits og Sanne, skal de snart have bryllup, og hvad tager Mourits sig for? Det er længe siden jeg hørte fra Sunneva, snart to måneder, jeg håber dog, hun har det godt, hun har måske ikke så megen tid til at skrive. Tror Du ikke, Du kommer til Thorshavn til Dine forældres sølvbryllup, nu til efteråret er det jo 25 år siden, de blev gift; det er måske en besværlig vej at komme fra Fuglefjord til Thorshavn, jeg har aldrig rejst på de steder.

Simon og R.Rasmussen er vist rigtig gode venner; Rasmus er også her i denne tid, og der er jo lidt knapt med plads, da her er mange mennesker; de bor så nede hos mig i en af sygestuerne, og jeg har redt "ból" på gulvet til dem, da alle sengene er lånt op på skolen til kursusdeltagerne, men de er godt fornøjede med pladsen, så kan de være for dem selv, og det er mere behageligt, end om de skulde være sammen med flere.

Ja, Du må nøjes med dette, kære Sanne, det er jo lidt fattigt men det skal nok blive bedre en anden gang. Lev vel. Mange kærlige hilsener fra Din
Bette fester.

Vallekilde, d. 5te Septbr. 1898.

Kære Simon!

Så er I da kommen til København; Gud give nu, alt må lykkes vel for Eder, og I må få godt udbyttet af Eders ophold derinde. Det er kedeligt på en måde, synes jeg, at I skal bo så højt til vejrs, det er så besværligt at gå op ad alle de trapper, men så har I måske til gengæld udsigten, som I ikke vilde haft, om I boede et par trapper længere nede.

Jeg har også det imod værelset, at jeg synes, det er uforskammet dyrt, men når I nu selv er derinde, kan I måske med tiden få et, der er billigere.

Det var ellers en overraskende nyhed, Du fortalte mig med hensyn til arbejdet for højskolesagen på Færøerne; jeg har nu aldrig tænkt mig, at højskolen skulde overføres fiks og færdig, sådan som den nu i Danmark har udviklet sig i over 50 år, til Færøerne; men jeg har tænkt mig, at der skulde begyndes småt unde de givne forhold, og der behøvedes heller ikke at tale om højskole straks, men tale med de unge, og for den sags skyld også med de gamle, og søge at vække trangen til god oplysning både i andens og håndens verden.

”Oplysning være skal vor lyst, er det så kun om sivet, men først og sidst til folketrøst, oplysningen om livet.” Bare nu ikke J.H. og hans hjælpere slår større brød op, end de kan bage, jeg er næsten bange for det. ”Tey fara upp á kjólegg og detta so niður aftur á langlegg”.

Men måske det kan hjælpe til at bane vejen for Eder, at de få rendt hornene af sig, inden I komme hjem til Færøerne, og det vil der som oftere vise sig, at det som så ud til at blive en hindring, netop blev en betingelse. Jeg har aldrig troet om J.H., at han egnede sig til at stå som bærer af oplysningssagen på Færøerne, men måske jeg tager fejl og har undervurderet ham.

”Dimmalætting” har jeg ikke haft tid til at studere endnu, men bare ved at kigge lidt i den synes jeg, at jeg får sådan en flov smag i munden, det er ligesom at række tungen ud af vinduet. Hvis I ser Absalon derinde så hils ham og sig, at først i går fik jeg det brev, han havde skrevet fra Værsløv. Mon Absalon har hørt, at Aksel Jørgensen er bleven sindssyg, det har nok længe været på nippet, og nu er han kommen til Middelfart sindssygeanstalt, det er med hans egen vilje, han er kommen dertil, men hvor længe det kan vare, inden han bliver helbredet, eller om han kan blive det, ved jo ingen. Skole bliver der vist ikke til vinteren. Hvis Absalon intet ved, er det ikke værd, I fortæller ham det; han kan vist ikke så godt tåle at høre sådan noget.

Nu har vi snart tomt hus her på skolen, Povl Hansen, Ingeborg T. Hansen, Bentsen og Magdalene Flensted er på universitetskursus; Sigrid T. Hanen er flyttet ned til stranden med alle børnene, hvor hun har lejet sig ind hos en fisker; Bennike med kone og børn er på Bornholm, og i morgen har jeg tænkt på at gøre en lille ferierejse; men det bliver ikke længere en ned til Skippinge til min gamle veninde asylmoder Marie Juncker, Du så hende inde hos mig, den Søndag Du var herude. Jeg bliver så dernede i nogle dage, og senere rejser jeg måske en lille tur til Holbæk. Jeg ved ikke om Du har hørt, at Thrine nu er kommen hertil Danmark; hun kom forrige Lørdag til København, og jeg har ventet hende; men jeg tænker, hun først er rejst til Holbæk for at hilse på Hans.

Du kan fortælle Rasmus, at nu er Triers mindstøtte kommen herud, og skal så efter bestemmelsen afsløres d.25de Septbr; stenen til fodstykket er også kommen, den er fra Jødeland og er købt i stenbruddene ved Bethlehem. Det er ikke så længe siden, jeg hørte fra Kristian, jeg skal hilse fra ham, han er sådan en god dreng, et rigtig stort barn, andet er han endnu ikke. Sunnevas adresse tilligemed Sigrid Povlsens følger med. Så bliver det ikke mere denne gang.

Lev nu rigtig vel, kære Simon! Mange hilsener til Dig og Rasmus fra Din hengivne Bette faster.

Nu er vist den sidste af Færingerne fra i sommer, Nina, også rejst herfra; der blev tilbudt hende en plads i København, og så rejste hun til d.1ste Septbr.

Kære Simon!

Nu længes Du nok efter tøjet, og det er også en skam, at det ikke er blevet sendt før; jeg håber dog, det skal nå Dig i Askov. Rasmus fik manchetterne og en flip med, så var der ikke mere stivelsestøj end denne krave.

Du må undskylde, at jeg ikke kan skrive mere i dag; jeg håber at høre fra Eder, når I er komne til København.

Kærlig hilsen til Dig og Rasmus fra Eders hengivne

Betty

[Skrevet på bagsiden siden af papirarket, sandsynligvis af Simon.]

Med Kristendommen kommer en ny Romantik. Renaissancen med sin Virkelighedssans er det fjerde Holdepunkt. - Saa kom i Slutningen af forrige og Begyndelsen af vort Aarhund Romantikken, som har afsat sine bedste Frugter i Danmark - Den tid, som jeg vil begynde med er omkring 1820, fra hvilken tid man omtrentlig kan regne Realismen.

Vallekilde, d. 11te Oktbr. 1898.

Kære Sanne!

Tak for Dit kære brev, nu begyndte jeg også at længes lidt efter at høre fra Dig. Ja, Simon har været i Vallekilde, og jeg håber, han fik et godt indtryk af os herude; jeg vilde jo gerne gøre det så godt både for ham og Rasmus, som jeg kunde. Nu har de det travlt i København; der må arbejdes meget for at kunne følge med på sådan et kursus, kan Du tro, og de må anspænde alle deres evner, men så indsamler de til gengæld kundskaber, som vil være dem til gavn i fremtiden.

Det for mig næsten uforståeligt, at en præst kan komme til en bygd og holde altergang uden at prædike, og når det så oven i købet er provsten, men han gider vel ikke, det må være deri det ligger. Her kender vi ikke til sligt, og fordi vi har så meget godt, skønner vi måske ikke på det, som vi burde; det tænker jeg ofte i mit stille sind, når jeg sidder i kirken Søndag efter Søndag og hører den ene prædiken bedre end den anden. Trist må det være for Dig, kære Sanne, det kan ikke være andet, men Du må jo se at komme over det så godt, Du kan.

For 14 dage siden var der et stort møde her på skolen; der blev rejst en mindestøtte for Trier, og der var vist mellem 2- og 3000 mennesker til stede. Selve støtten er af bornholmsk granit, men fodstykket, der bærer den, er af sten fra Jødeland fra Betlehems bjærge; det er en ejendommelig rødflammet stenart; der var først tale om, at hele støtten skulde være af sten fra Jødeland, men det viste sig, at den slags sten var altfor hård til at arbejde i, og der næredes også frygt for, at den ikke kunde holde i vort nordlige klima. Thrine var her i de dage, der var møde, nu er hun i Holbæk, hvor hun bliver foreløbig; hun holder hus for en af vore bekendt derude, mens hans svigerinde, som ellers holder hus for ham, er inde i København for at gennemgå en operation; hvor hun så senere kommer hen, ved hun ikke endnu. Jeg har for kort tid siden fået brev fra Sanne fra Amerika, hun havde det meget godt, den gang hun skrev; hun er hos Marie, og så længe hun er der, har hun det godt; og jeg er så glad for, at Marie har fået sit eget hjem, og at både hun og hendes mand under Sanne det godt. Sanne fortalte mig, hvorledes Maries hjem er indrettet, og Du kan tro, det er rigtig hyggeligt og pænt, og så ligger huset tæt ved en skov, hvor de både kan plukke kirsebær og blommer, der vokser vildt i skoven.

Sunneva skrev i sit sidste brev, at hun havde truffet Simon i "Føringafelag", men den gang havde han ikke endnu været ude og besøgt hende, men hun ventede både Rasmus og ham derud. Det var kedeligt, at Sunneva ikke kunde komme herud til møde, hun vilde jo gerne, men hun syntes ikke, hun havde råd; på samme måde gik det med Ki, han vilde også gerne, men det kedelige pengespørgsmål er altid i vejen. Måske han kan komme til jul en lille rejse hertil, om han kan få råd til det.

Nu vil jeg ønske, at vejret ikke må blive alt for slemt, når vinteren stunder til; thi så synes jeg, der må være dobbelt trist i sådan en bygd som Fuglefjord, når stormen hyler, og havet bruser, og brændingen slår mod klipperne, og himmel og havn står i en røg, da er det ikke morsomt at færdes mellem bygderne på Færøerne.

Nu må Du så have farvel for denne gang, min kære Sanne!

Lev rigtig vel! Gud i vold! Mange kærlige hilsener fra Din

Bette faster.

Vallekilde, d. 11te Nvbr. 1898.

Kære Sanne!

Rigtig mange tak for Dit kære brev, nu håber jeg, Du har fået det, jeg sendte med "Vesta" den 13de Oktbr.; dette bliver måske det sidste, Du får fra mig i år, da "Laura" nu går for sidste gang; men måske der går et ekstraskib inden jul, det har der gjort de senere år. Jeg vil ønske, kære Sanne, at Du må være så vel kendt på højere steder, at Du bliver fast ansat i lærerindepladsen, nu har Du fået begyndt der, og s var det jo godt, om Du kunde blive ved. Bedst er, om Du kan komme igennem med børnene uden at behøve at slå dem, og når Du har kunnet styre dem det halve år, Du har været der, synes jeg også, Du har gode udsigter til at kunne styre dem for fremtiden, nu Du har lært dem bedre at kende. De er måske ikke så uskikkelige, men naturligvis frygtelig uvidende og det er ikke så underligt med den lærer, de har haft. Du skriver, at Johanne tænker på at søge højskoleunderstøttelse, det har jeg ikke hørt noget om, jeg håber dog, hun kommer til Vallekilde, det tror jeg, hun har bedst af; men jeg kan naturligvis ikke lægge hende hindringer i vejen for at tage andet steds hen, hvis hun har mere lyst til det. Hvis Johanne nu rejser, så tyndes der ud i hjemmet, så er Sigrid alene hjemme af 5 søstre, men det er vel også bedst at komme ud i ungdomsårene og lære at blive selvstændig, så en ikke skal stå hjælpeløs, når fader og moder falde fra. Det er ikke så længe siden, jeg hørte fra Ki, han skrev, at han havde det meget godt, men jeg tror, han bliver ved med at længes; han skrev, at han håbede, de skulde have gymnastik til vinter i Malling, og det glædede han sig til; det er også en sund og fornøjelig adspredelse for ungdommen, og Ki holder nu så meget af at gøre gymnastik. Sunneva tænker meget på at ville lære sygepleje, og jeg håber også, hun får sat det igennem. Jeg fortalte Dig nok i mit brev med "Vesta", at Thrine var i Holbæk, og hun er der endnu, men hvor længe hun bliver der, ved jeg ikke; jeg venter hende herud en gang, inden hun tager nogen fast bstemmelse om, hvor hun vil hen. Jeg tænker, at hun helst vil være i København, og jeg vil ønske og håbe for hende, at det må lykkes hende at få fat på noget, som hun kan være tjent med.

Kender Du noget til Nina "i Janstovu", hun var jo her på skolen i sommer og fik så en plads i København, hvor hun skulde passe børn, men der kunde hun ikke holde ud at være, og så er hun kommen herud igen; hun skal så være her foreløbig, til hun kan få en anden plads, men det vil nok blive vanskeligt for hende, hun er vist ikke meget skikket til at tjene hos fremmede. En Færing er der kommen her til skolen i vinter, han er fra Funding, og Du kan tro han er grinagtig, naturligvis fordi han ikke kender det mindste til, hvorledes en højskole er indrettet, men det kan han jo ikke gøre ved, det sølle skind. Da han var kommen hertil, sagde skrive læreren til ham, at han skulde anskaffe sig skrivebøger og hvad dertil hørte, men han svarede, at han brød sig ikke om at lære at skrive, det kunne være det samme; han var kommen hertil for at lære skrædderhåndværket, og det mente han, at han kunde lære her på skolen; der blev naturligvis grin, det kan Du nok tænke, men nu er han da bleven klar over at skrædder, det kunde han nu ikke blive på denne skole. Nu har jeg haft fat i ham og sankket lidt med ham og forklaret ham lidt om tingene; han beklager sig over, at han dårlig kan forstå Dansk og endnu dårligere tale det, men så har jeg trøstet ham med, at det nok bliver bedre, når han har været her en tid, og når skolen slutter, kan han så komme i skrædderlære. Ja, det er ikke så ment at blive flyttet lige fra Funding og ind på Vallekilde højskole imellem et par hundrede ungersvende, så mange er der i år her på skolen, og det var ikke underligt, om han blev lidt forfjamsket til at begynde med.

Fra Amerika har jeg ikke hørt, siden jeg sidst skrev til Dig, nu venter jeg snart at høre fra dem, Gud give, de må have det godt.

Du spørger om Din fætter Kristians adresse, det er: Farmer Chr. Jacobsen
Dalgasgade 22, Stuen. Aalborg.

Det er længe siden, jeg hørte fra ham, men jeg har nylig haft brev fra hans søster Marie, og hun skrev, at han skulde have bryllup i denne måned, han har jo længe været forlovet. Jeg håber, han får det godt, han får vist en rigtig flink og god kone.

Nu, min kære Sanne, bliver det nok slut for denne gang. Jeg vil ønske, Du må få en rigtig glædelig jul og et godt nytår! Du kommer vel ikke hjem i juleferien, det er så besværligt at rejse om vinteren

på Færøerne.
Lev nu rigtig vel, og Gud i vold!
Mange kærlige hilsener fra Din
Bette faster.

Har Du aldrig været i Klaksvig siden Du kom til Fuglefjord, hvorledes går det med Mourits og Sanne, skal de snart giftes? Hvad tager Mourits sig for, er han hos Simon i Klaksvig, eller hvad gør han?